

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

53. An Episcopus possit aliquem ordinem, cui pauo antea beneficium
confert? Ex part 8. tr. 3. res. 22. p. 293.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76405](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76405)

Sup. hoc in
Ref. praeci-
ta. & in alio
§. eius not.
primæ.

§. 1. **N**egativè respondet Genuensis in praxi cap. 48. num. 3. vbi sic ait: Neapoli non ordi-
nantur sine dimissoriis exteri, ratione beneficii sim-
plicis, non requiritur residentiam, in ea obtenti-
quamvis Ioannes Andreas Dominicus, & Franchus
in cap. cum nullus, de tempor. ordin. in 6. dicant id fieri
posse: cui observantia ad stipulat Concilium Tri-
dentinum cap. 11. sess. 23. de reform. dum concedit
Episcopo, quod possit ordinare non subditum suum
familiarem triennalem, sine dimissoriis, dummodo
illi statim Ecclesiasticum beneficium conferat; si
enim beneficium solum sufficeret, frustra requireretur
residentiam: nisi dicas, quod ex Concilio potest
prius ordinari, & postea ei conferri beneficium.
Quidquid sit, talis est observantia Curie, & ratio-
nabilis. Ita Genuensis.

2. Sed communiter Doctores contrarium senti-
unt, ita Marius Antoninus variar. resol. lib. 1. resol.
112. casu 28. Garcia de benef. tom. 1. part. 2. cap. 4.
num. 9. vbi sic ait: Tertio ampliatur, etiam si benefi-
cium non requirit residentiam, nec in illo resideat,
nec in illius Diocesi, & sic non eximatur à iuri-
dictione primi Episcopi; cum textus simpliciter lo-
quatur de beneficio. Vide etiam Squillantem de pri-
vil. Cleric. cap. 4. n. 237. Auerlam de Sacrament. Ordin.
quest. 3. sect. 6. Palscium in praxi part. 1. cap. 1. art. 3.
num. 3. Vallacum tom. 1. allegat. 4. num. 30. & Ma-
chadum de perfect. Confess. tom. 2. lib. 4. part. 1. tract. 3.
document. 4. num. 4. sic ait: [Dudan hi basta,
que el beneficio sea simple. Algunos Doctores sien-
ten, que no, juzgando, que el texto citado pide,
que el beneficio aya de ser de tal condicion, que re-
quiera actual asistencia en aquel Obispado. Si bien
mas comun, y recibida opinion es la contraria, por-
que segun principio de Derecho: Lex generaliter
prolata, etiam generaliter debet intelligi. Y el tex-
to referido habla generalmente de qualquiera bene-
ficio, y assi no se deve restringir.

RESOL. LIII

An Episcopus possit aliquem ordinare, cui paulo antea
beneficium conferat? Ex p. 8. tr. 2. Resolut. 22.

Sup. hoc in
Ref. seq. §.
Sed in fauo-
re, & in ref.
1. post seq. &
in eundem in
fin. Ref. 66.
& in alio §.
eius annot.
Sed cum iis-
dem DD.

§. 1. **P**ro responsione huius dubij apponam hic
verba Marchini de sacram. Ordin. tractat. 1.
part. 5. cap. 8. num. 9. vbi sic ait: Ampliatur, vt pro-
cedat etiam in eo qui nullum habet in tali Diocesi
beneficium; sed tamen Episcopus illius Diocesis,
optans illum ordinare, beneficium hac intentione
illi conferat, vt illum valide possit initiare. Nam
textus solum requirit, vt quis legitime beneficium
obtineat, nec distinguit, quarene quis illud ob-
tineat: ergo nec nos distinguere debemus. Sic Vgo-
linus vbi supra. Cui tamen sententia duo obstat vi-
dentur. Primum, quia hæc beneficii collatio videtur
esse in fraudem legis, scilicet, ad eximendum il-
lum Clericum, cui beneficium conferatur, à iurisdic-
tione sui Episcopi: at fraus, & dolus nemini debent
patrocinari. Secundò, si illud fieri licite posset, frus-
trà Tridentinum sess. 23. de reform. cap. 9. definiisset,
Episcopum tunc solum posse aliquem alterius Dio-
cesis ad Ordines promovere, cum per triennium
fuerit cum eo commoratus, dummodo illi statim be-
neficium conferat. Nam iuxta prædictam senten-
tiam, non requireretur triennalis cum dicto Episco-
po commoratio. Et idèd hanc sententiam quæ verior
videtur, sequitur Franchus d. cap. cum nullus, glossa
cap. eos qui, de temp. ordin. vel signentum. Quaranta
vbi supr. Riccius resol. 262. Barbosa d. alleg. 4. n. 57.
Si quis tamen priorem sententiam tueri vellet, ad
Tom. 11.

primam respondere posset, fraudem legi non face-
re, qui vititur iure suo, quod lege ipsa nititur. Ad se-
cundum differre à casu triennalis familiaris, quod in
illo collatio beneficii debet necessariò præcedere or-
dinationem, in hoc verò potest sequi, vt satis collig-
itur ex verbis Concilij d. cap. 9. ibi, Beneficium sta-
tim re ipsa illi conferat: quasi dicat statim post ordi-
nationem. Ita Marchinus.

2. Verum communiter Doctores asserunt, be-
neficium non debere esse collatum in fraudem, ab
hoc, vt extrahatur ex aliena Diocesi. Vide Molse-
sium in summa tom. 1. tract. 2. cap. 2. num. 7. Palscium
in praxi, part. 1. cap. 1. art. 2. num. 3. Vnde Machadus
de perfect. Confess. tom. 2. lib. 4. part. 1. tractat. 3. do-
cument. 4. num. 4. sic ait: [La tercera cuestion es, si
para este efecto aproueche el beneficio adquirido, in
fraudem. Y aunque Campanil lo duda. Pero la mas
probable es, que no: y como tal la defiende Bar-
bosa en el lugar citado; fundado en que como dize
vt. principio de derecho: Fraus, & dolus nemini de-
bet patrocinari.] Ita Machadus.

RESOL. LIV.

An ad fugiendam iurisdictionem Episcopi domicilij,
possit quis ordinari alibi titulo beneficii?

Et an Episcopus possit ordinare illum, qui in sua Dio-
cesi nullum habebat beneficium, si hac sola intencio-
ne illi conferat?

Et an prædictus Episcopus in tali casu possit dispensare
in interstitiis cum illo providendo, & in illegitimi-
tate ad Ordines; sicut potest Episcopus domicilij?
Exp. 11. tr. 4. & Mis. 4. Ref. 1.

§. 1. **C**asus est nimis practicabilis, & ad illum
Negativè respondet Barbosa de potestate
Episcopi part. 2. alleg. 4. n. 45. & alij. Probat hanc
opinio, quia fraus & dolus nemini debent patrocini-
ari, licetque sullo, ff. de furtis, cap. dictum 30. q. 1. cap.
intelleximus, de iudic. cap. tue 12. de Cleric. non resid.
cap. sedes, cap. ex renare, de rescript. cap. 2. de dolo, c. 2.
de cognat. spirit. cap. 1. de coll. deteg. cap. tuus, de usur.
Oldrad. conf. 257. num. 41. prope fin. vers. fraus insuper.
Crauet. conf. 764. n. 6. Baldus conf. 76. factum tale est,
in fin. lib. 1. Menoch. de arbit. lib. 2. casu 182. n. 60.
& conf. 121. n. 5. & conf. 136. n. 8. & conf. 198. n. 13. Con-
uat. lib. 1. c. 18. n. 5. Tiraq. de retract. lignag. §. 1. gloss. 9.
n. 67. Cardinal. Tuscus practic. concl. tom. 4. litt. F. concl.
474. per totam. Cardos. in praxi indic. & aduc. v. do-
lus. n. 3. & alij.

2. Sed ego de hoc casu ex Hispania anno elapso
per litteras interrogatus, quidquid alibi dixerim
probabiliter affirmativè respondi, nullo Authorum
testimonio fretus, nunc autem inuenio hanc senten-
tiam cum aliena tamen formidine docere sapienssi-
mum Patrem Bardi in selectis lib. 3. q. 3. n. 7. vbi sic
ait: Quæres num possit quis ordinari titulo benefi-
cij existentis in aliena Diocesi, si id fiat in fraudem
ad fugiendam iurisdictionem Episcopi domicilij,
quod tunc eveniret, quando quis fundaret benefi-
cium hac intentione, vt posset ab alio Episcopo pro-
moveri, vel præsumptivè, ita existimaretur v. g. si de
proximo tempore ante ordinationem fundaret be-
neficium, & maxime tenuissimum, vt duorum, aut
trium aureorum in aliena Diocesi, vel id ex aliis
coniecturis colligeretur.

3. Respondent communiter Doctores, etiam il-
li qui sunt in secunda sententia, in fraudem fieri non
posse.

Sed, vt verum fatear, ratio ista apud me vini
non facit, quia iure suo utens, nequaquam frau-
dem

Alibi in Ref.
not. seq.